

NOVA DOBA

Licijnska knjižnica

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
visine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
obavale K 150 — Posamezna številka stane 30 par - K 120

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 65
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Problem naše valute.

Med trgovci v Beogradu in Zagrebu se je pojavil oster odpor proti bankam, zlasti zagrebškimi, katerim se zaradi njihovih spekulacij pripisuje velik del krivde za padanje naše valute.

Brez dvoma je na tem vsaj nekaj resnice. Pravi krivec pa — tako pravi zagrebška »Riječ« — je desorganizacija našega denarnega trga in pomanjkanje regulativa. Devizna centrala ni nikdar mogla zadostiti potrebam trga, Narodna banka pa še manj. Zato se predlaga: naj se ustvari organizacija za reguliranje denarnega trga in stabiliziranje dinarskega tečaja. Ta organizacija bodi v okrilju Narodne banke ali pa samostojna. Naj se ji da na razpolago 100 milijonov dinarjev. Naj se ji prepusti dobava dolarjev v državi in naj se edino njej dovoli iznos dolarjev za nabavo deviz za potrebe naše trgovine in za vzdržanje stalnosti dinarja v inozemstvu. Naj se edino tej organizaciji dovoli izvoz dinarja v inozemstvu.

Ta organizacija naj najpoprej regulira naš trg, potem pa naj organizira tudi stabiliziranje dinarja na zunanjih trgih. Ostala trgovina z devizami in valutami naj bo popolnoma svobodna.

Poreče kdo, da nimamo za to ljudi in ne sredstev. Imamo ljudi, in če bi jih ne imeli, bi jih morali importirati. In da nimamo sredstev? Kako pa jih bomo takrat imeli, če pade Zagreb v Zürichu na 1 ali nižje, in če naraste dolar v Zagrebu na 600? Kako bo država takrat imela plačilna sredstva? Takrat bo stal kg pšenice 20 K, kg moke 30 K, kg masti 100 K itd. Državni deficit bo pa znašal mesto 2 milijard 4 milijarde dinarjev in več. Odkod bomo vzeli te 4 milijarde, če nimamo danes 100 milijonov dinarjev?

Zlasti pa je treba ponovno s prstom pokazati na problem dolarja. Dolar za nas ni tuja valuta, ker je produkt dela naših ljudi, je torej plus v našem narodnem bogastvu, on je blago, kakor pšenica in koruza. On je naš največji izvozni predmet. Kakor pravijo poučeni ljudje, izvažamo mesečno krog 2 milijona učinkovitih dolarjev, to je po današnjem kursu približno 150 milijonov dinarjev. K temu treba prišteti del dolarjev, ki se sprejema v ameriških podružnicah naših bank, se tam izplačuje v kronah, za

dolar pa prihaja k nam protivrednost v tuji valuti. Tudi te množine so velike. Dolar torej izenačuje gotovo skoro popolnoma našo pasivno trgovsko bilanco, zato je pa potrebno, da ga v prvi vrsti porabljamo za izboljšanje kurza in za vzdržanje stabilite našega dinarja. Bilo bi neodpustno, če bi še nadalje pustili da se dolar izkorišča po največ v svrhe arbitraže, ki z njim izven tega dobiva močno orožje v svoje roke, da uprizarja hausse v tujih valutah in devizah in tako dela zaslužke na diferenci. To pa bo tako dolgo, dokler ne uredimo regulativa trga, kakor ga predlagamo.

Zagrebško glasilo gospod. krogov »Trgovac«, pa piše o istem problemu: Delo inozemskih spekulativcev na rušenju naše valute — na žalost s pomočjo naših domačih — še, zdi se, ni pri kraju. Zürich, ta denarna Meka, kateri se klanjajo vse evropske države, diktira danes z gesto izkušenega stratega tečaj valut posameznih držav. In — kar je najbolj žalostno — skoro vse države se molče pokoravajo tej za njihov narodnogospodarski položaj škodljivi diktaturi.

Vkljub raznim odredbam, vkljub omejitvi trgovanja z devizami in valutami se ne kaže nikakšno zboljšanje. Po kratki stagnaciji se je pričel dolar zopet naglo dvigati, tako da je dosežen kurz 314 K, istetako pa italijanska lira kurz 1285 K, dočim se je izplačilo Zürich nudilo po 5875 K. Po tem so deč, je pričakovati še daljno naraščanje tujih valut.

Sistematično rušenje vrednosti našega denarja po züriških spekulativnih, (ki pa še vendar notira na züriški borzi, dasi ni zanj ne ponudbe ne zahteve, torej za učinkoviti kurz!) poraja v glavah naših finančnih strokovnjakov željo, da se zabrani kotiranje švicarskega franka na naših borzah. Ali bi rodilo to koristen sad? V prvi vrsti bi taka zabrana morala veljati kot preventivna mera naše države proti neupravičenemu rušenju dinarja, večjih in koristnejših posledic bi pa ne prinesla. Istočasno in vkljub tej zabrani bi naš dinar kotiral še dalje, naravno fiktivno, na züriški borzi.

Država je storila temeljno pogreško, da ni na züriško borzo in na vse inozemske velike denarne trge poslala svojih zaupnikov, ki bi onemo-

ne se morejo preiskati glede njihovega spektruma, če se ta trdna telesa z močnim električnim tokom razžarijo, ali prehajajo celo v plin. Vsaka ruda, vsaka kovina, sploh vsako telo daje pri tem hude razžarevanju svojo posebno barvano svetlobo, po kateri svetlobni barvi ali spektrumu se pozna sestavina dotičnega telesa. Tako raziskavanje teles, iz kakšnih snovi so dotična sestavljena, se imenuje spektralna analiza, in aparat, ki vse to izvršuje, se pa zove »spektroskop«.

Ti goreči jeziki ali protuberance izžarevajo iz solnčne oble s tako veliko silo, da je bilo leta 1880 opazovati njih začetno višino 70.000 km, ki pa so se tekom dveh ur stopnjevale do 550.000 km višine t. j. 1½ tako visoko kot je od nas do lune. Kakšen ogromen hrup morajo dejati na solncu ti izbruhi, ko se že naša zemeljska skorja daleč na okoli stresa in se vse ruši, če le malo zakašlja kak star in onemogel ter napoj vgasel vulkan. — Solnce je torej v svojih neprestanih evolucijah pravi kontrast svoje neznanne in mirne vnukinje — naše lune. Proti solnčnim erupcijam so grozoviti cikloni azijske Indije le rahli večerni vetriči in tuleenje indijskih orkanov mora biti nasproti solnčnim erupcijam kakor brečanje mule nasproti bobnenju vodopada Niagare.

Ljudsko vseučilišče v Celju.

O francoski revoluciji predava v ponedeljek dne 7. nov. vladni svetnik g. E. Lilek in sklene to velezanimivo snov z razkazovanjem različnih zgodovinskih slik. Za ta dan določeno predavanje »Premog in vodne sile« se je moralo odložiti na poznejši čas vsled brzojavnega vpoklica rud. svetnika g. B. Baeblerja v inozemstvo.

gočili dozrajni spekulativski fiktivni tečaj našega dinarja z zares obstoječimi ponudbami in zahtevami. Zakaj ne poskusi, namesto da na domačih borzah v svrhu popravka valute kupuje za ogromne svote dolarje in dr., po svojih zaupnikih kupovati v Zürichu lastne dinarje?

Vsi poskusi za popravek dinarskega kurza morejo imeti le lokalne uspehe, ker vzrok kurza je iskati v naši izvojni trgovini. Malo čudna trditev, toda če si predočimo, da gre naš izvoz zvečine v države s slabo valuto, ki nam plačujejo s svojo valuto, pride v državo za dobro blago ogromna množina slabega denarja. Če samo prisotnost takšnega denarja se nepovoljno občuti, tembolj, če nam za inozemske nabave manjka močna valuta.

Čuden in vendar razumljiv je pojav padanja dinarja v času, ko je izvozna trgovina v polnem teku, ker sprejemanje slabe valute za izvoženo blago in istočasno kupovanje zdrave valute za inozemske nabave more le nepovoljno uplivati na kurz dinarja. Ko se po izvršenem izvozu umiri nevoznost in neurejenost, se bo začel naš dinar zopet počasi dvigati na višino, ki mu pripada po njegovi vrednosti in gospodarski sili države.

Dotlej pa morejo razni eksperimenti le škodovati.

Tako »Trgovac«, k temu bi pripomnili le še, da so Čehi znali vzdržati svojo valuto na primerni višini deloma tudi s tem, da so za vse izvoženo blago zahtevali in zahtevali še danes plačilo v svoji ali pa dobri tuji valuti in se mora vsakdo, ki izvažja, tozadevno izkazati pri trgovski zbornici. Pred naraščanjem draginje doma pa so se obvarovali deloma s tem, da so fiksirali cene za prodajo v državi, dočim so glede cen za izvoz pustili proste roke.

Število teh večjih protuberanc ni nikoli posebno veliko: opazuje se jih naenkrat od 25—30 in to vedno ob času, ko nastopajo tudi solnčne pege v večjem obsegu, torej se množijo in zmanjšujejo tekom že omenjene 12-letne pegovne perijode. Med solnčnimi pegami in protuberancami mora obstojati vsekakor nekakšna notranja zveza; pozitivne definicije pa vendar ni prav lahko izreči, ker moremo opazovati pege edinole znotraj solnčne oble, protuberance pa le na solnčni periferiji. — In sedaj še nekaj splošnosti o sestavi solnca samega. Znano nam je, da pade kamen na naši zemlji pristo izpuščen v prvi sekundi le 5 metrov globoko, a na solncu bi padel tudi v prvi sekundi ravno isti kamen že 135 m globoko. To nam daje merilo, s kako velikansko silo vleče solnce na sebe svoje otroke t. j. našo zemljo in druge planete ter različne komete. O notranjosti solnčne oble ne vemo nič gotovega. Sestavljena je ta ogromna krogla iz različnih plinastih mas, katere se nahajajo v neizrečeno visoki temperaturi t. j. + 6000° in več.

Zunanjo, vidno površino solnca (nekako lupino) notranjega solnčnega jedra tvori oblak podobna in močno žareča plinasta skorja, katera nastaja na ta način, da se plini, ki prihajajo iz notranjih

Kongres Demokratske stranke.

(Dalje.)

Govor ministra Svetozara Pribičevića o notranji politiki stranke.

Srbsko - hrvatska koalicija v bivšem hrvatskem saboru se je že l. 1907 izrekla za narodno edinstvo. Demokratska stranka, ki obsega vse državno ozemlje, je vodila dozraj državotvorno politiko, bila je zastavonoša državnega in narodnega edinstva. V to svrhu je sklepala tudi včasih ji neljube koalicije, samo da donese ustavo, s katero je zagotovljeno edinstvo. Sedaj dela na to, da ostane samoupravna ideja v ravnovesju s centralistično idejo. Zakon o ureditvi oblasti in njihovih samoupravah se mora čimprej izdelati v skupščini, da bo mogel narod sodelovati v javnih poslih. Počelo se je gibanje za revizijo ustave. Revizija bi okrepila razkrojne sile, privedla v nevarnost narodno edinstvo, vrgla narod v nove ustavne borbe in zavlekla rešenje socijalnih, ekonomskih in kulturnih vprašanj.

Narodna skupščina mora najprej donesti volilni zakon, potem pa unificirati naše zakone. Dasi imamo ustavo, vlada jo v Vojvodini madžarski, v Sloveniji avstrijski, v Bosni-Hercegovini zopet posebni zakoni. Predvsem treba donesti zakon o oblastnih, srednjih in občinskih samoupravah, o likvidaciji pokrajin, o upravnih razdelitvah, o glavni kontroli, o državnem svetu, poleg tega pa zakon za naše osnovno, višje in nižje šolstvo. Pa se izvrše ta velika dela, je treba vzdržati sedajno politično situacijo. Demokratska stranka se je vedno žrtvovala za državo in tudi sedaj, smatra, da je državna starejša ali stranke. S sedajno ustavo se je pričelo veliko ustvarjalno delo, ki se ima dovršiti.

Naše stališče je: politična centralizacija, upravna dekoncentracija, samoupravna decentralizacija. To pomeni: en

solnčnih mas in se tako izpostavljajo mrzlemu svetovnemu prostoru, tam ohlajajo in zgoščavajo. O dimenzijah solnčnega telesa bi bilo še omeniti, da ima to v premeru 1,390.000 km t. j. 108. del od resnične oddaljenosti med našo zemljo in solncem. Na volumenu prekaša solnce našo zemljo 1,300.000-krat. In koliko je še zvezd stalnic, ki so večje kot je to naše solnce?

Ko smo si ogledali očeta naše zemlje, je potreba, da spoznamo še druge brate in sestre naše zemlje, ki se zovejo premičnice ali planete. Pota teh planetov v solnčnem sistemu je precej natančno opisal Galilejev sovrstnik, nemški astronom Kepler v 17. stoletju. Vojskovodja Wallenstein je vabil Keplera k sebi in mu ponudil službo astrologa, da bi iz staleža zvezd prerokoval Wallensteinovo prihodnost. A resni astronom Kepler te praznovne službe ni maral prevzeti.

Ako opazujemo v jasni noči zvezdano nebo, vidimo brez števila drobni nebesnih teles, izmed katerih so najprej več same zvezde - stalnice; to so različna solnca, in le malo je na nebu zvezd premičnic, kakršna je tudi naša zemlja. Aristotel, znamenit modroslovec klasičnega starega veka, je trdil, da je s prostim očesom ločiti stalne zvezde od pre-

JOŠKO BIZJAK:

Potovanje po nebu.

(Predavanje na Ljudskem vseučilišču v Celju v dneh 26. sept. in 3. oktobra t. l.)

(Dalje.)

Ob času solnčnega mrka se vidi na njegovem robu tudi neke vrste rdeče žarke, ki se dvigajo mnogo tisoč kilometrov iz za črnege roba v višave. Te rdeče žarke nazivajo astronomi »protuberance«. L. 1859 iznajdena spektralna analiza je v svojem izpopolnjenju dognala, da se nahajajo v omenjenih rdečih solnčnih žarkih — protuberancah — različne kovine v gorečem stanju in sicer: natrij, magnezij, železo, nikelj, cink, cin, baker, srebro itd., med katerimi so pomešane velikanse množine žarečega vodika.

In kaj je to »spektralna analiza«?

Ako gre svetlobni žarek skozi triloglato stekleno prizmo, se lomi ta žarek na 7 mavričnih barv, katere lahko prav lepo opazujemo v poletnih dneh na našem nebu, ko se nam prikaže božji stolec ali mavrica. V mavrici vidimo sedmero barv in sicer: rdečo, orančno, rumeno, zeleno, svetlo in temno modro ter vijolično. Te svetlobne barve se imenujejo s tujo besedo »spektrum«. A ne samo svetlobni žarki, tudi trdna telesa n. pr. kovi-

narod, ena država, ena zakonodaja; razbremenitev ministrstev od malih poslov; prenos teh na nižje organe, bližje narodu; dati narodu možnost, da o krajevnih potrebah sam odloča v svojih upravnih enicah. Šola državna, pouk brezplačen. Osnovni pošk urediti po krajevnih pogojih in ekonomskih potrebah naroda. Sole naj pripravljajo za produktivno delo v narodu in naj ne proizvajajo samo uradništva.

Predbaciva se nam težja po hegemoniji. O tem ne more biti govora. Smetamo, da kar je srbsko, je enako tudi hrvatsko in slovensko. Imamo svojo državo, pred zakonom smo vsi enaki, uživamo enake državljanske pravice in enako možnost za napredek. Stvoriti se ima nekaj novega, večjega, vsem skupnega.

V ostalem hoče stranka delati na to, da se ozdravimo od strankarskega uradništva. Vsak mora priti na svoje mesto, uradnik mora biti državni organ in ne strankarski agent.

Od Srbijancev se moramo učiti, kako se ljubi država; oni tudi v robstvu mislijo na državo. Mi s preka nismo tako konstruktiven element, ker smo živeli v tuji državi in jo sovražili. Ta duh moramo iztirati iz sebe in usrkati duh ustvarjanja. Tako se bomo usposobili za veliko delo organiziranja naše države.

Dr. Albert Kramer zahteva, da se čimprej ustvari službena pragmatika. Opozarja stranko na nevarnost klerikalizma, povdarjajoč, da so zlasti slovenski demokrati bili vsikdar močnejši jez proti klerikalnemu navalu.

Dr. Grga Angeljinovič naglašuje, da Hrvti od dne do dne bolj čutijo, da je to njihova država, za katero so težili. Predvčerajšnja seja narodne skupščine je oprala vse zgodovinske pege s Hrvatov, katerih vodje so paktirali s Habsburgovci. Nekoč so Madžari nam usiljevali tujeja kralja, danes pa mi njim zabranjemo restavracijo Karla.

Dr. Orlič pozdravlja kongres v imenu Istre in slika ginljivo, da narod tamkaj, ki še ni osvobojen, gleda na Demokrasko stranko kot steber države in je prepričan, da ne bo pozabljen.

Govorili so še gg. Mlačur, Matanovič, Gjorgjevič in Jakovljevič, ki so pozdravili kongres v imenu svojih krajev.

Nato je kongres enodušno odobril poročilo ministra Pribičevića.

Referat nar. poslanika g. dr. Voja Veljkoviča o finančni politiki stranke.

Govori o državnem budžetu. Naglašuje, kako rastejo državni izdatki. Eden glavnih vzrokov je pad našega dinarja. Dolžnost naša je, da vzdržimo budžet v ravnotežju. Država mora štediti. Proizvodnja in izvoz se morata dvigniti. Ako se spravi budžet v ravnovesje, zmanjša draginja, dvigne izvoz, pomnoži produkcija, se bo popravil tudi dinar. Predvsem pa treba prekiniti s posojili pri Narodni banki, ki najbolj kvare vrednost dinarja. Ako notranje posojilo ni v celoti podpisano, ni uspešno, ker se bo pojavilo pomnoženje novčanic. Zunanje posojilo smatra koristnim. Izenačiti treba finančno zakonodajo, uveljaviti sorazmerje med posrednimi in neposrednimi davki v smeri neposrednih davkov. Tako se bo v pravični meri bolj obremenilo imovitejše. V svrhu ojačanja naših financ je pa potrebna tudi dobra zunanja politika.

Ivan Rebek (Celje) smatra, da je o-

mičnic po njih migljajoči svetlobi. Njegova trditve, da bi imele migljajočo svetlobo samo zvezde stalnice, ni povsem pravilna. Saj vemo, da migljajo tudi naše premičnice n. pr. Merkur, posebno lepo pa Venera, naša zgodnja danica in mlča večernica. In v sredini teh premičnic ali planetov stoji naše sonce, katero je po svojem volumenu 700-krat večje kot vsi njegovi otroci — planeti, ali premičnice — in teh lune ali trabanti, to so sopremičnice. Pota vseh teh pa ležijo skoraj v isti ravnini, kar nam služi v jasen dokaz, da so se ob času rojstva odcepili planeti od sončnega ekvatorja, ko so bile še vse te nebesne mase v mehkem plinastem stanju, podobno tako, kakor se odcepi košček blata od naglo se vrtečega voznega kolesa.

V svetem pismu stoji zapisano, da je Bog ustvaril našo zemljo, sonce in zvezde tekom šestih dni, ali to je le zato tako rečeno, da neuki ljudje lažje razumejo. Niso pa to bili dnevi v današnjem pomenu, marveč stotisočletne ali celo milijonskoletne dobe. Geologija razvija

mejitev delovnega časa znatno oškodovala našo finančno moč. Zahteva svobodo dela zlasti za malo obrt.

Kongres enodušno usvaja referat g. Veljkoviča.

Referat g. Pavla Angjeliča o kmetijski politiki stranke.

Demokratska stranka, ki združuje vse stanovce, hoče ojačiti kmečki stan kot steber države. Radikali so kmetu mnogo obetali, a nič storili. Naštevajo zakone o zaščiti minimsa posesti, o zavarovanju proti ujamam, o pospeševanju gospodinjstva itd. Demokratska stranka hoče zadostiti svojemu programu.

S tem je bil ob 7. uri zvečer završen prvi dan kongresa. (Konec prih.)

Kralj prisegel na ustavo.

V seji Nar. skupščine dne 6. tm. je Nj. Vel. Kralj Aleksander prisegel na ustavo. Ob prihodu v dvorano in pri odhodu je bil od narodnih poslancev burno pozdravljan.

Madžarski parlament sprejel detronizacijski zakon.

Pretep med poslanci v kuloarjih.

Madžarska narodna skupščina je v nedeljo 6. tm. končno uveljavila sprejela zakon o odstitvi Habsburgovcev z madžarskega prestola.

Po seji je prišlo v kuloarjih do prepira med karlističnim poslancem Smreczanyem in poslancem stranke malih kmetov Benkojem, ker je slednji v sobotni seji rekel, da je bil Karl prvi dezertar, ker je prvi zapustil deželo. Smreczany ga je za to izjavo udaril v obraz. Nadaljni pretep so preprečili drugi poslanci.

Država se razdeli v 26 oblasti.

Zakonski načrt, ki ga je predložila beogradska vlada narodni skupščini glede razdelitve države v oblasti v smislu ustave, deli državo v 26 oblasti in sicer: 1) Bačka oblast; 2) Beogradska oblast (sedež Beograd); 3) Bitolska; 4) Braničevska (Požarevac); 5) Varaždinska (Varaždin), kateri pripadajo iz okr. glavarstva Murska Sobotina mesto Dolnja Lendava, lendavska okolica in Dolnji Lakot; 6) Vrbavska (Banjaluka); 7) Dubrovačka (Dubrovnik); 8) Zagrebška (Zagreb); 9) Zetska (Cetinje); 10) Kosovska (Priština); 11) Krajiška (Karlovec); Ljubljanska (tej pripadajo izven kranjskega ozemlja tudi sodni okraji Brežice, Sevnica in Laško od bivše Štajerske, slednja brez občine Št. Rupert, ter občini Merčna sela in Vel. Kamen iz Kozjanskega okraja); 13) Mariborska (obsega celo bivšo Štajersko izven gori navedenih okrajev, ki pripadajo k ljubljanski oblasti, dalje Koroško ter Prekmurje izven občin, ki pripadajo k varaždinskimi oblasti ter občino Štrigova v Medjimurju); 14) Mostarska (Mostar); 15) Niška (Niš); 16) Osješka (Osjek); 17) Podrinska (Šabac); 18) Potiška (Bečkerek); 19) Raška (Novi Pazar); 20) Sarajevska (Sarajevo); 21) Splitska (Split); 22) Tuzlanska (Tuzla); 23) Skopljanška (Skoplje); 24) Šumadijska (Kragujevac); 25) mesto Beograd; 26) mesto Zagreb.

postanek nebesnih teles tako, da je bila začetkoma vsa masa, iz katere so se pozneje naredila sonce, naša zemlja in druga nebesna telesa, razpršena po neskončnem svetovnem prostoru in sicer v plinastem stanju. Kakor se še v našem zemeljskem ozračju zbira vodena para na nebu in se zgoščuje v oblake, tako se je pred vekov veki zbirala poprej omenjena plinasta masa tudi skupaj in se zgoščevala. S tem zgoščevanjem se je pojavilo trenje in s trenjem ter stiskanjem pa čimdalje večja vročina. Napravile so se v svetovnem prostoru ogromne oble ali krogle, izmed katerih eno je tudi naše sonce. Mnogo geologov je tudi mnjenja, da se je prvotno stvorila samo ena obla in da so se druga sonca od te krogle med sukajanjem okoli svoje osi ali rotaciji vsled centrifugalnih sil odluščile; a tega prvotnega očeta vseh solnc astronomi še do danes niso našli. In najbrž bo tudi res tako, ali sam Bog ve, kje se to orjaško sonce v neskončnem svetovnem prostoru nahaja?

(Dalje prih.)

Preklic mobilizacije v državah male antante.

Ker je velika antanta sprejela pogoje male antante glede odstavitve cele habsburške rodbine z madžarskega prestola, ker je dalje dala zagotovilo, da bo mala antanta lahko pri razorožitvi Madžarske uveljavila svoje varnostne interese, in ker je končno zagotovila, da bodo iz vojne odškodnine, ki jo mora plačati Madžarska v smislu mirovne pogodbe, predvsem krite zakonite zahteve drž. male antante, je slednja sklenila, da preklicuje vojaške odredbe, čim Madžarska sprejme detronizacijski zakon in da garancije za izvršbo razorožitve svoje vojske.

Kedaj izpraznijo Lahi vse jugoslovensko ozemlje?

Italijanski poslanik v Beogradu grof Manzoni je izjavil, da bo Italija izpraznila ostalo jugoslov. ozemlje, čim stopi jugoslovenska vlada v redne odnose z vlado na Reki. On sam prične z jugoslov. vlado pogajanja glede izpraznenja baroške luke, ki pripada Jugoslaviji po rapalski pogodbi.

Pašič o albanski akciji.

Min. preds. Pašič je angleškemu poslaniku v Beogradu izjavil, da so naše čete izvršile zasedbo črte, ki je bila potrebna za osiguranje naših obmejnih mest proti arnavtskim napadom, in da se prodiranje ne bo nadaljevalo.

Italijanski grof Manzoni je izjavil zastopniku lista »Politika«, da je italijansko vlado neprijetno dirnilo pisanje naših listov, da Italija oborožuje Arnavte ob meji. Če je kaj Italijanov med Arnavti, so to le dobrovoljci.

Nasproti temu ugotavlja »Politika«, da sta na albanski meji ujeta italijanska častnika izjavila, da sta bila v Albaniji kot odposlanca, da organizirata arnavtske čete.

Politične vesti.

Iz narodne skupščine. V seji 4. tm. je bil voljen odbor za zakonski načrt o upravnih razdelitvi države, o občinski, srezki in splošni upravi. Radikali so dobili v odboru 7, demokrati 6, muslimani 2, klerikali 2, zemljo-radniki in samostojni kmetje po 1 mandat.

Boji v Albaniji. Glasom poročil od 4. tm. so se vsled napadov albanskih topov na naše čete razvile ob Drimu nove ljute borbe. Naše čete so prekoračile Drim. Arnavtske bežeče tolpe požigajo vast. Med arnavtskimi ujetniki so tudi italijanski častniki.

Na zboru izvrševalnega odbora Jugoslov. soc. dem. stranke dne 1. tm. v Celju je bil v strankino načestvo izvoljen g. Franjo Koren iz Celja kot načelnik.

Pogajanja zaradi delovnega programa koalicijske vlade v Beogradu se te dni nadaljujejo med radikali in demokrati. Muslimanski klub in klub slov. samostojne kmet. stranke sta zahtevala sodelovanje pri pogajanjih.

Kongres soc. dem. stranke za Slovenijo se vrši 26. in 27. dec. v Trbovljah.

Zavržen nemški protest. Protest Nemčije proti rešitvi vprašanja Gor. Slezije je veleposlaniška konferenca zavrnila kot ničev in ničten.

Na Japonskem je bil te dni zavratno zaboden min. predsednik Hara z bodalom v prsi. Morilec, ki še ni star 20 let, je bil aretiran.

Mariborske novice.

V stalni pokoj pojde predsednik mariborskega okrožnega sodišča g. Tomaz Čanko.

Novi vodja policijskega komisarijata v Mariboru g. V. Kerševan je nastopil svojo službo.

V Rušah je 3. tm. umrl v pokojeni župnik g. Matija Würzer, star 89 let.

Mariborski občinski svet je imel 4. tm. svojo redno sejo, na kateri so bili stavljeni razni predlogi n. pr.: Mestna občina naj nakupi zadostno število goveje živine, da bo probivalstvo do spomladi preskrbljeno z mesom; ustanovi naj se mestna aprovizacija in mestna mlekarina.

Podžupan Roglič je poročal o prodaji 3 mestnih vojašnic vojaškemu čeraru, ki ponuja 20 milijonov K za dravsko vojašnico. Občinski svet je sprejel to ponudbo.

Na podlagi zakona o zaščiti države je bil obsojen od mariborskega okr. glavarstva g. Tone Gmajner, bivši oficir, poznejši komunist, poznejši soc. demokrat in danes član uredništva klerikalne »Straže«, na 3 mesece zapora, ker je svoločasno skušal vtihotapiti iz Avstrije komunistične letake v našo državo. Obsojenec je prijavil vzklic.

Odkritje nagrobnega spomenika g. nadkomisarja finančne straže Martina Voha se je vršilo v nedeljo dne 30. okt. 1921 popoldne na mestnem pokopališču v Pobrežju pri Mariboru s priprosto, a prisrčno svečanostjo ob lepi udeležbi stanovskih tovarišev, prijateljev in znanec pokojnega. Gospod višji finančni svetnik in finančni ukrajin ravnatelj dr. Josip Povalec je imel primeren nagovor gojenke zavoda šolskih sester v Mariboru in pevsko društvo »Obmejni zvon« iz St. Ilja v Slov. goricah — večinoma poduradniki fin. kontrole — sta pa zapela ginljive žalostinke. Vsem tu imenovanim, posebno pa še blagim darovalcem prispevkov za spomenik, ki so na tak lep način proslavili spomin na tega blagega človeka in izvrstnega uradnika, se iskreno zahvaljuje odbor za postavitve spomenika.

Celjske novice.

Sodni nadsvetnik v p. Alojz Gregorin. V nedeljo 6. tm. pop. je nenadoma preminul, zadet od srčne kapi, sodni nadsvetnik v p. in odvetnik g. Alojz Gregorin v Vodnikovi ulici. Rojen 28. maja 1850 v Ljubljani, je služboval kot sodnik v Litiji in Krškem, pozneje v Celju, kjer je po mnogih zapostavljanjih pod avstrijskim režimom postal nadsvetnik. V pokoj je stopil l. 1910. Bil je vsikdar zaveden Slovenec in je svoje otroke vzgojil v lepem narodnem duhu. Njegov sin je okr. glavar v Črnomlju, ena hčerka pa je žena odvetnika dr. Fermevca v Ptuj. Vrlemu možu bodi blag in časten spomin, njegovim težko prizadeti rodbini pa bodi izrečeno naše iskreno sožalje.

Minola nedelja je bila v Celju zelo živahna. Na orožne vaje vpoklicani rezervisti so se polnoštevilno odzvali in prišli s polnimi nahrbtniki ali kovčki. Seveda je bilo tudi petja in vriskanja. Red je bil pa vzoren in fantje so pokazali, da priznavajo vojaško disciplino. Če je imel vpoklic namen sosednim državam pokazati moč naše armade, in če je bil torei vpoklic nekakšna generalna poskušnja, moramo reči, da se je sijajno obnesla. Saj smo videli, da so se Madžari spametovali šele, ko smo postavili svoje divizije ob njeno mejo.

Gremij trgovcev v Celju je iz odkupnine za l. 1921 dovolil sledeče enkratne podpore: Osrednje društvo poštnih in brozajavnih uslužbenecv, podr. Celje 1000 kron, Celjski Sokolski župi za vaditeljski tečaj 2000 K, Celjskemu Sokolu 4000 K, Dijaški kuhinji Celje 2000 K, Požarni brambi Celje 1000 K, Požarni brambi Gaberje 1000 K, Požarni brambi Rimske Toplice 100 K, Požarni brambi Drešinjavca 100 K, Požarni brambi Zatec 200 K, Telesnemu odseku Oreč Celje 500 K, Celjskemu odseku Slov. plan. društva 500 K, Akademski menzi v Ljubljani 1000 K, Akademski menzi v Zagrebu 1000 K, Akademski menzi v Pragi 1000 K, Akademski menzi v Brnu 1000 K, Kolo jugoslovenskih sester Celje 500 K, Trgovskemu društvu v Celju 1000 K, Jugoslovenski matici, podr. Celje 1000 K, Moški podružnici CMD v Celju 500 K, Ženski podr. CMD v Celju 500 K, Podružnici CMD v Gaberju 500 K, Dramatičnemu društvu v Celju 1000 K, Akademskemu društvu v Celju 1000 K, Slov. športni klub Celje 500 K, Šoli šolskih sester v Celju 1000 K, Godbenemu društvu v Celju 500 K, Ti zneski se morejo proti redno podpisani pobotnici dvigniti pri tajniku gremija g. Drago Kralj, Celje, Nar. dom (Posojilnica).

Novi most čez Savinjo. Prejeli smo: Pri predlogu, naj bi se gradil novi most čez Savinjo od Jurčičeve ulice, treba vpoštevati tudi vsakoletne povodnje, vsled katerih bi se morala cesta tako visoko podzidati, da bi bil s tem mestni vrt ali cepljen v dva dela, ali na eni strani obrobjen, kakor s kitajskim zidom, in bi

s tem lepota parka silno trpela. Ako bi vodila cesta ob robu, to je ob Savinji, bi moral izginiti najbrže impozantni glavni drevored in bi bil onemogočen tudi divni pregled na Savinjo, ki očara vsakega ljubitelja naravne lepote. Ta zadeva tangira močno delokrog »Olepševalnega društva« in bi se isto moralo odločno staviti v bran proti takemu vandalizmu. Najlepši projekt je oni, po katerem bi vodila cesta od Glavnega trga naravnost v spodnji del mestnega vrta. Sedajne neprimerno visoke cene poslopja je povzročila vojna in bodo izgubile polagoma, kakor vse druge slabe posledice vojne. Novi most naj bi se gradil mirno po tem projektu. Za pot do tja bi se naj podrle dotične stavbe ob Savinji začasno toliko, kolikor zahteva primerno široka cesta. Lekarna naj bi sedaj ostala, kakor je, in bi začel vodila cesta mimo iste k mostu. Ko bodo nastale zopet normalne razmere, se lekarna razlasi in dokonča celi načrt.

Gospodje predavatelj celjskega Ljudskega vseučilišča naj blagovolijo oprostiti, ako se termin njihovega predavanja, ki je bil določen svoj čas v »Novi Dobi«, za 2-3 tedne zakasni, ker ni dobro, ako se snov, za katero je treba vsled obširnega gradiva po dva ali trikrat predavati, razkosa na dolge presledke, vsled česar trpi zveza med posameznimi oddelki. Zato se bo tudi predavanje mestnega fizika g. dr. Mamo Dereanija »O duševni in telesni vzgoji naše mladine« nadaljevalo že 14. in 21. novembra tl.

Naše Ljudsko vseučilišče v Celju. Prejeli smo: Kdor je naše ljudsko vseučilišče redno obiskoval, je opazil, da je obisk začel polagoma pešati. Zadnja dva predavanja sta bila sicer dobro obiskana, a ne več prav dobro, kakor prejšnja. Smo pač Slovenci. Idealisti, se navdušimo hipno za kakšno stvar, ne znamo pa je ceniti in ne izkoriščati; če jo enkrat imamo in če je še tako dobra in koristna. Naše vseučilišče pa je res dobro, še bolj pa koristno. In da to dobro in koristno uživaš, ti ni treba nobenih denarnih in tudi ne drugih žrtev. Večina izmed nas pride okoli 6. ure zvečer od svojih dnevnih opravkov na dom. Na to pri svojih malce posejdiš ter povečerjaš. Po večerji se majhen sprehod dobro prikaže. Kreneš torej počasi, če je treba in še čas, po ovinkih, proti meščanski šoli v Vodnikovi ulici. Ker pa je po takem sprehodu prikladno malo posedeti, greš v prvo nagropje meščanske šole, kjer je risalna soba že razsvetljena in si tam preskrbiš primerni sedež. Da bolj prijetno sedi, je treba nekaj zabave. Na to pa čakaš le kratek čas, kajti točno ob pol osmi uri pride gospod predavatelj, kateri običajno vse navzoče prijazno pozdravi ter začne s svojim predavanjem, katera so bila dosedaj vsa zelo zanimiva. Nekaj čez eno uro te zabava in poučuje, potem pa zopet majhen sprehod, pa si doma. Ne tako prijetno je za predavatelja. Svojo snov za predavanje si mora skrbno sestaviti, kar povzroči precejšnje delo in izgubo časa. Čez eno uro neprenehoma govoriti tudi ni zabava. Vendar on to vse stori zadovoljno, v zavesti, da je delal v blager naroda. Povrh še ga veseli, če je predavanje dobro obiskano, ne more mu pa biti vseeno, če govori na pol prazni sobi. Napačno pa se mi dozdeva, da bi predavatelj še moral za svoje predavanje agitirati. To bi bila pač stvar drugih činitelev. Imamo različna društva, ta n. pr. dvojne ženskih društev. Med članicami teh društev je gotovo več srečnih mamic in tudi takih, ki bodo še kedaj take postale. Saj je vendar mamica prva poklicana svojemu malčku dati prvo vzgojo. In koliko krščenega smo vžigli ravno v zadnjem predavanju o vzgoji otrok. Škoda pa za vsako zrnice teh zlatih naukov, katero ni moglo pasti na rodovitna tla, ker je bilo ravno ženstvo z malimi častnimi izjemami zelo slabo zastopano. Nekaj agitacije v omenjenih društvih od strani vodstev in bilo bi gotovo drugače.

Uboga begunka iz Istre z 7-letnim dečkom prosi usmiljene ljudi za kako delo, posebno pa za kako staro ponošeno obleko za sebe in za dečka. Kdor hoče kaj darovati ali dati kako delo, naj se javi v našem uredništvu.

Celjski odosek Sav. podr. S. P. D. se prav pristočno zahvaljuje vsem nabiralcem, ki se niso dale ostražiti od slabega vremena ter so požrtvovalno nabirale ter pripomogle, da se je dosegel tako lep uspeh.

Pivovarna Puntigam je glasom poročila graške »Tagespost« bila od koroškega »Heimatsdiensta« v Celovcu »v zahvalo za zasluge pri pripravah za ljudsko glasovanje na Koroškem« odlikovana z diplomom. Ta pivovarna je imea svojo zalogo tudi v Celju in jo baje hoče še zopet imeti. Smo radovedni, kaj poroke na to naše oblasti!

Zadnje deževje je pokazalo, kako nujno potrebna so popravila nekaterih trotoarjev; Mimo Rauscherjeve hiše (toraj v središču mesta) nisi mogel, ne da bi gazil po globokih lužah. Mestna uprava naj končno to gospodo prisili k popravilom.

Kino Gaberje. Dne 7., 8. in 9. tm. se vprizarja senzacijska drama v 6 dejanjih »Boj belih in žoltilh«.

Dnevna kronika.

Poročila se je 6. tm. gdč. Jospina Königova iz Gorice z gospodom orožniškim narednikom Vinko Toplakom iz Gor. Radgone. Bilo srečno!

Janusov obraz klerikalne štampe. V Mariboru so dvignili cene mleku na 12. K. »Slovenec« (glasilo SLS) ogorčeno vzklika: »Kam bomo prišli?« — »Si. Gosp.« (glasilo SLS) pa piše ob vsakem zvišanju kmetijskih produktov, da je to popolnoma pravično. Katero glasilo SLS ima torej prav?!

Italijansko šolo so otvorili Italijant v Divači na Krasi, v popolnoma slov. kraju. V šolo love otroke zlasti slov. železničarjev.

Se ena žrtev avstrijske krvave justice. Na Suhem bajeju pri Ljubljani je bil 16. okt. 1915 ustreljen od avstr. kravnikov kovač Ivan Krömer iz Stare gore nad Semičem, oče osmih otrok, ki žive z materjo vred v borni kočici v strašni bedi. Ustrelili so ga, ker ga je klerikalni gostilničar in bivši župan v Črnomlju Skubic ovadil, zaradi besed: »Srbija ima prav, da se brani!« Sokolsko društvo je uvedlo zbirko za prevoz njegovih ostankov v domači kraj ter za pomoč bedni družini mučenika jugoslovenske ideje. Vso našo narodno javnost prosimo, da pošilja prispevke v ta namen navedenemu društvu.

Ustanovni občni zbor Jugoslov. - češkoslovaške lige se vrši dne 9. tm. v Ljubljani.

Češkoslovaška proslava narodnega praznika 28. okt. v Ljubljani je dala za Jugoslov. Matico 12.749 K 20 v čistega dobička.

Razpisani ste poštarski službi v Rogateu in Vidmu pri Krškem.

Vpoklic letošnjih rekrutov je z oziranjem na vpoklic štirih letnikov k orožnim vajam odgojen na poznejši čas, ki ga objavi ministrstvo.

Zlobne govornice širijo med ljudstvom ljudje, ki jim je ležeče na tem, da razburjajo narod, tako o vojski v Italijo itd. Vsakogar, ki širi take izmišljotine, je treba brez pardona ovaditi pristojni oblasti.

Shod slovenskih notarjev se vrši v nedeljo 13. tm.

Dopisi.

St. Jur ob Taboru. Ta teden so prišli k nam misijonarji, katere je povabil naš župnik. Upamo, da ne zaidejo na kriva pota politike, ampak da bodo delovali tako, da bo odgovarjalo naukom našega Učenika. Priporočali bi, da se toltijo v prvi vrsti našega župnika, ker je že pozabil na razne dele katekizma, posebno kjer se razlaga o ljubezni do bližnjega, o krščanski pravičnosti in o lakomnosti. Uverjeni naj bodo misijonarji, da opravijo že veliko delo, če spravijo župnika v pravi sklad z nauki katekizma. Misijonarjem pa želimo v tem obilo uspeha.

Debrna. Tu se je osnovala nedeljska kmetijska šola. Poučevalo se bo sadjarstvo, kmet. računstvo, vrtnarstvo, šivanje in krpanje, živinoreja, gnojenje in pašništvo. Vsporedno s to šolo deluje javna ljudska knjižnica.

Sv. Stefan pri Šmarju. One ljudi na naši pošti, ki mislijo, da so upravičeni oni prečitati najprej »Novo Dobo«, na katero smo mi naročeni, prijazno opozarjamo, naj si list naroče ali pa naročnikom plačajo odškodnino za podnaročbo. Dobe tudi v trgovini gospe Emie Planinšek »N. D.« na prodaj. Mi pustimo, kar je Vašega. Vi pa pustite v miru, kar je naše. — Več naročnikov.

Zibika. Nas nič ne briga, kolikokrat

na dan se naš g. župnik napije. Samo to ga prosimo, naj v netreznem stanju ne napada duhovnih sobratov, organistov in obč. tajnikov. O tem, ali bo organist ostal ali ne, bomo odločali mi farani in ne župnik. Tudi ga opozarjamo na dolžnost, da pusti poslopja popravljati, da vsled malomarnosti ne razpadejo.

Iz Rogatca smo prejeli od g. Supanca dopis, v katerem se obrača proti napadom na župana Berlisga, o katerem pravi, da je bil že pred 25 leti prvi Slovenec v Rogatcu, ki je ustanovil hranilnico in marsikaj drugega narodno potrebnega. Istotako se obrača g. Supanc proti napadom na ravnatelja Hollmanna, ki ni nikomur skrivil lašu, ter na nadzornika Fasana, ki je idealen Jugoslovčan in obenem gozdarski strokovnjak. (Op. ar.: V našem listu smo imeli doslej dopise te o g. Berlisgu. Res je, da je mož svoj čas ustanovil posojilnico, katero je pa pozneje čisto po nepotrebnem spravil k nemškemu Verbanu v Gradcu, jo pokopal z vojnimi posojili, sedaj pa izstopil iz načestva in pustil kmete na cedilu. Dalje je res, da se je mož pri zadnjih občinskih volitvah vdinjal najzagrizenejšim nemškutarjem, ki so se skrili pod socialistični plašč. Res je, da je vkljub svoji besedi, da se ne pusti kandidirati z nobene strani, stopil na čelo nemškutarstvo - socialistični listi. Res je, da je nastavljal za obč. tajnika zagrizenega nemškutarja. Veselilo nas bo pa, če se g. Supancu sreči napraviti iz Savlov Pavle in bomo v tem slučaju tudi gosp. Berlisgu vse te njegove grehe spregledali.)

Vestnik invalidov.

Državna protezna delavnica v Ljubljani je z dopisom z dne 14. oktobra 1921 št. 151. sporočila celjskemu poverjenstvu sp. o. v. i. za selv. ozemlje naslednje: »Ker se množijo slučaj, da se je ugotovila smrt invalidov, ki so imeli umerjene tu ortopedične pripomočke, še le ko se jih vpoklicje k poskušnji ali k prejemu istih in je s tem država na materijalu in delu oškodovana, se naroča podrejenim zavodom in organizacijam, da javijo tusem: a) imena v letu 1920 in 1921 umrlih invalidov, ki so bili preskrbljeni z ortopedičnimi pripomočki; b) za v bodoče neznanjajo imena pod a) mišljenih invalidov. Istovčasno se naj naroči sorodnikom umrlih, da takoj vrnejo proteze in ortopedične pripomočke, izvzemši oči in zobove, našim delavnicam«. Da bo tukajšnje poverjenstvo moglo ta ukaz izvršiti, se prosijo občine in sorodniki pod a) in b) imenovanih invalidov, da ji sporoče imena umrlih in kakšne proteze ter ortopedične pripomočke so sprejemali.

Obrtni vestnik.

Dobava denat. (gorivnega) špirta. Ker se je špirt izdatno podražil, se je urad za pospeševanje obrti v Ljubljani odločil preskrbeti obrtnikom večjo množino denat. špirta po nizkih cenah. Interesentje naj obvezno prijavijo svoje potrebščitne najkasneje do 12. tm. na naslov Urađa za pospeševanje obrti, Ljubljana, Dunajska cesta št. 22.

Razne vesti.

Krvava osveta v Napulju. Neapoljska policija je morala te dni aretirati vse člane dveh družin, okrog 40 ljudi. Edino tako se je mogel napraviti konec prepiru, ki traja med tema dvema rodbinama že preko 6 let in ki je zahteval v tem času že več žrtev. L. 1915 je namreč član rodbine Lucio oklofutal člana rodbine Florillo, vsled česar je ta rodbina smatrala, da se more oprati ta razžalitev edino s krvjo. Od tedaj so se člani obeh rodbin napadali in zasramovali, kjerkoli so se srečali, pri tem pa so prišli do uporabe tudi noži in samokresi, tako da sta med tem časom prišla ob življenje dva človeka, ranjenih pa je bilo več. Policija je sedaj pri aretaciji pustila na svobodi samo neko mladenko rodbine Lucio ter nekega mladeniča rodbine Florillo v nadi, da bo prišlo med tema dvema do zblizanja, ki bi potem blagodejno uplivalo na spravo obeh družin.

Zadnja poročila.

Reorganizacija našega orožništva.

Beograd, 6. nov. V ministrstvu za notranje zadeve se je končala konferenca zastopnikov ministrstva notranjih zadev

z zastopniki vojnega ministrstva o novi naredbi o orožništvu. Po končani novifkaciji vojske je potrebno edinstveno orožništvo, ki bodi v osebnih odnošajih ter glede discipline in prehrane še nadalje pod vojnim ministrstvom, glede službe pa na razpolago upravnim oblastim.

Naši trgovski in diplomatski odnošaji z republiko Venezuelo.

Beograd, 6. nov. Min. preds. Pašić je danes sprejel poslanika republike Venezuele, ki je prišel zaradi vzpostavitve trgovskih in diplomatskih odnošajev med obema državama.

Posledice Karlove pustolovščine.

Budimpešta, 6. nov. Poslanec stranke malih kmetov Benko je pozval karlističnega poslanca Smreczanjya na dvo-boj.

Vodja madžarskih Karlistov pobegnil.

Dunaj, 6. nov. »Magyar Ujszag« poroča, da je pobegnil vodja Karlistov, pokovnik Lehar, preko Prage v München.

Karl in Zita na potu na Madeiro.

Budimpešta, 6. nov. Orient-Radio poroča: Karl in Zita sta s posebnim vlakom dospela ob 9. uri v Galac. Sprejel ju je pristaniščni poveljnik. Na angleškem torpednem rušilcu bota nadaljevala pot čez Carigrad na Madeiro, kjer je glasom vesti iz Pariza zanju že pripravljeno stanovanje.

Pariška konferenca o albanskih mejah.

Beograd, 6. nov. Poslaniška konferenca v Parizu je včeraj odobrila poročilo komisije za ureditev jugoslovensko-albanske meje. V glavnem ostane meja ista kot l. 1913. Izpremeni se na 4 krajih: 1. Kraj Lim pripade ves Albaniji. 2. Pot Debar-Struga pripade Jugoslaviji. 3. Popravi se meja pri Prizrenu v korist Jugoslaviji. 4. Severnovzhodno Skadra se pomakne meja naprej, da se zavaruje Podgorica.

Listnica uredništva.

J. Z. Za zadnjo številko došlo žal prepozno, za danes pa že brez pomena. Zdravo!

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Št. 4114/21

Razglas.

V mestnem gozdu je večja množina smrekovega lesa na prodaj. Les bi se prevzel na »starem prostoru«.

Interesenti naj vložijo svoje ponudbe do 10. nov. 1921.

Mestni magistrat celjski, 28. X. 1921.
Župan: Dr. Hrašovec

Več delavcev sprejme

v delo ER. PAJMAN, lesna trgovina, CELJE, Ljubljanska cesta. — 2-1

Sprejmé se takoj

kleparski pomočnik

F. Tašker, klepar, Celje. 1158 2-1

Prvi največji invalidni potovalni

kino

Jugoslavije se nahaja še kratek čas v Studencih pri Mariboru. Priporočam cenj. občinstvu, da si ogleda največji kinemotograf v katerem se vidijo najlepše predstave sedanjega časa, kakor tudi predstave iz dobe pred Krist. rojstvom. Albin Turin, lastnik kinemotografa. Kapucinska ul. 2, Celje.

Praktikant (inja)

z dokrimi spričevali in lepo pisavo se sprejme v pisarno R. Stermecki, Celje. 2-1

1145 2-1

Gospodična

iz boljše hiše, katere je zinožna slovenskega, srbohrvaškega in nemškega jezika, knjigovodstva, strojepisja, korespondence, z lepo pisavo, se sprejme pod dobrimi pogoji. Pismene ponudbe je poslati na tvrtiko: Gatej & Komp. Celje.

Ustanovljena 1864. **Hranilnica mestne občine Celje** Ustanovljena 1864. 22-40

V lastni palači pri kolodvoru (prej Sparkasse der Stadtgemeinde Cilli).

Stanje hranilnih vlog K 28.000.000. Vrednost rezervnega zaklada K 8.000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od vsakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Poštne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjižice i. t. d. Daje v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvršuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prašanjih.

Registrov. kreditna in stavbena zadruga z om. zav. v Celju
Prošernova ul. 15
Rezervni zaklad 128.000 K.

"LASTNI DOM"

Rentnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagateljem zaračunala.

Sprejema hranilne vloge in jih obratuje po štiri in pol odst. (4 1/2%)

Hranilne vloge: 2.000.000 K

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna
TRGOVINA
KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.

se priporoča za mnogobrojni obisk

V zalogi vse nove so-

kolske potrebščine!

!POSTREŽBA TOČNA!

Ugodna prilika!

Imam za prodati pol vagona
žgane žice

št. 22, kakor tudi ca dva vagona napol suhega **sena** po jako nizki ceni.

Kupim vsako množino lepega suhega, bukovega

oglja

ter bukove in hrastove prage.

Cenj. naročila in ponudbe je poslati na

FRANJO DROBNIČ
trgovec, Laško.

1138 8-1

Iščem družabnika

(s kapitalom) za upeljano trgovino ali jo prodam. Naslov: »Manufaktura 85, 1151 poštno ležeče, Celje. 4-1

Učeneec

zdrav in krepak, z dobrimi šolskimi spričevali in od poštenih starišev se sprejme v špecerijsko trgovino Anton Fazarinc, Celje, Kralja Petra cesta. 1140 2-1

Trgovač kog pomočnika

mješovite struke, sposobna za samostalno vodjenje, traži 70 godina stara trgovačka kuća mješovite robe i zemaljskih plodina u jednom mjestu hrvatske provincije, sijelu općine sa oko 10.000 stanovnika, tik željezničke pruge, Reflektira se na savjesna i stalnog mladjeg čovjeka. Stan i košta u kući. Sudjelovanje u prihodu. Upitati pod brojem 200 na upravo lista. 3-1

Išče se

„Gatterist“

izurjen in zanesljiv, k 24 polnem jarmarju. Ponudbe pod navedbo dosedajne zaposlenosti in zahteve plačila naj se vpošljejo na parno žago Rimske to- 1147 plice. 3-1

Ceška manufakturna
TRGOVINA

(nasproti Narodnemu domu)

priporoča svojo zalogo
po nizkih cenah

1124 5-4

Razširjajte „Novo Dobo“

„Svoji k svojim“ velja še vedno!

Velika zaloga

navedenega blaga nam

omogočuje

da Vam postrežemo

z dobro kvaliteto in

nizko ceno.

168 38-43

FRECE & PLANUTA

CELJE,

Aleksandrova (kolodvorska) u. 7.

Eno minuto od kolodvora.

Trgovina z galanterijskim, modnim in norimberškim blagom ter kranjskimi izdelki po najnižjih cenah

Fr. Kramar

v Celju, na Kralja Petra cesti.

206 Zaloga cigaretne papirja in stročnic. 50-40

Auto delavnica

d. z. o. z.

Gosposka ul. 16 Celje, Ljubljanska c.

Specijalna delavnica za popravila avtomobilov in precizijskih strojev. — Zaloga vseh vrst potrebščin

1575 kakor bencina, pneumatike, avto-olja itd. 52-42

Telef. št. 107.

Oglejte si

manufakturno trgovino

J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra

Priporoča se vsem odjemalcem: na **drobno** in **debelo**.

Dospela je velika množina inozemskega blaga po zelo nizkih cenah; na primer sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon in raznovrstno manufakturno blago.

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da je Vsemogočni našega iskreno ljubljenega, predobrega soproga, očeta, oz. starega očeta, brata, tasta in strica, gospoda

Alojzija Gregorina

nadsvetnika v p. in odvetnika,

danes ob 3 uri popoldne po kratkem trpljenju k sebi poklical.

Pogreb ranjkega se vrši dne 8. nov. ob 3 uri popoldne iz hiše

žalosti na okoliško pokopališče. Maša zadušnica se bode brala

9. nov. ob 7 uri zjutraj v farni cerkvi. Priporoča se v blag spomin.

EMA Gregorin roj. Levizhnik
soproga.

Dr. Alojz Gregorin,
okr. glavar v Črnomlju.
Mirka Fermevc
Jožica Gregorin
Saša Gregorin
otroci.

Dr. Ivo Fermevc, odvetnik.
zet.

Mimi Fabjančič

sestra.

Lelija, Živa in

Dana Fermevc

vnuki.

Rudi in Dušan Gregorin

Lona Gregorin

sinova.